

Naum și Habacuc

Mângâiere și încurajare în mijlocul judecății

Octavian D. Baban
[Type the company name]
[Pick the date]

Naum și Habacuc

Mângâiere și încurajare în mijlocul judecății

**Ghid de studiu al Bisericii Sfânta Treime
București**

2025

Octavian D. Baban

Conținut

NAUM ȘI HABACUC.....	2
MÂNGÂIERE ȘI ÎNCURAJARE ÎN MIJLOCUL JUDECĂȚII.....	2
PARTEA 1: PREZENTAREA CĂRȚILOR.....	5
NAUM - HABACUC - 78: INTRODUCERE GENERALA.....	5
PROFEȚIA LUI NAUM.....	6
PROFEȚIA LUI HABACUC.....	7
APLICAȚII CONTEMPORANE.....	8
PARTEA 2: STUDIU BIBLIC.....	11
NAUM.....	11
<i>Naum 1, Psalmul despre Dumnezeu cel drept și bun.....</i>	<i>11</i>
Psalmul lui Naum despre dreptatea și bunătatea lui Dumnezeu (1:1-10).....	11
Domnul este un judecător răbdător, dar drept și puternic (2-3).....	11
Domnul este atotputernic (4-6).....	12
Domnul este bun (7-8).....	12
Răzvrățiții nu au succes (9-10).....	13
Avertizările și asigurările lui Dumnezeu (11-15).....	13
Pedepsirea Ninivei și eliberarea Ierusalimului (11-13).....	13
Cântărire a Asiriei, și vești bune pentru Iuda (14-15).....	13
Aplicații:.....	14
<i>Naum 2, Pedepsirea „leilor răzvrățiți” și vestirea nădejdiei lui Israel.....</i>	<i>16</i>
Asediul cetății Ninive (1-10).....	16
Leii „blestemați” (11-13).....	17
Aplicații:.....	17
<i>Naum 3, Civilizația violenței și păcatului, va fi pedepsită de Dumnezeu.....</i>	<i>19</i>
Judecata și acuzațiile aduse cetății răutății (1-10).....	19
Căderea cetății Ninive (1-3).....	19
Judecată imoralității din Ninive (4-7).....	19
Exemplul capitalei egiptene No-Amun (8-10).....	19
Tabloul dezolant al înfrângerii (11-19).....	20
Aplicații:.....	21
HABACUC.....	22
<i>Habacuc 1, Rugăciunea îngrijorării și primul răspuns al Domnului.....</i>	<i>22</i>
Rugăciunea neliniștii (2-4).....	22
Primul răspuns al Domnului (5-17).....	22
Surpriza judecății (5-11).....	22
Siguranța mântuirii (12-17).....	22
Aplicații :.....	23

<i>Habacuc 2, Straja profetului și al doilea răspuns al Domnului</i>	24
Straja profetului și răspunsul Domnului (2-4).....	24
Cele cinci jeluri sau vaiete pentru păgânismul semeț (5-17).....	24
Identificarea și acuzarea liderului îngâmfat (5-6).....	24
1. Vaietul asupra ctitorului de imperii violente (6-8).....	25
2. Vaietul asupra asupritorului care exploatează popoarele (9-11).....	25
3. Vaietul asupra marilor stăpâni de sclavi, care fură libertățile (12-14).....	25
4. Vaietul asupra celor ce încurajează la desfrânare și lux depravat (15-17).....	25
5. Vaietul încurajării la idolatrie (18-20).....	26
Aplicații :.....	26
<i>Habacuc 3, Rugăciunea jeluirii și încrederea în Domnul</i>	28
Judecățile Domnului și încrederea credinciosului (1-3).....	28
Venirea Domnului – Intrarea în scenă a Regelui (3-6).....	28
Reacțiile popoarelor, judecata Domnului (7-12).....	29
Intervenție pentru poporul Domnului (13-15).....	29
Rugăciunea nădejzii „chiar dacă” (16-19).....	30
Aplicații :.....	31

PARTEA 1: Prezentarea cărților

NAUM – HABACUC - 78: INTRODUCERE GENERALA

Cărțile lui Naum și Habacuc sunt două cărți scurte (fiecare cu câte trei capitole), care fac parte din colecția de 12 cărți numită *Profeții mici*. Ele reprezintă cărțile șapte și, respectiv, opt, din această colecție. Mesajele profeților „mici” sunt mai scurte decât ale profeților „mari” (Isaia, Ezechiel, Ieremia și Daniel), dar sunt la fel de pline de putere ca și acestea. În timpul Vechiului Testament, chiar înainte de vremea Domnului Isus, aceste 12 cărți erau numite și „sulul celor 12”. Lungimea totală a colecției este de 67 capitole, și este aproape egală cu lungimea cărții Isaia luată de una singură (66 capitole).

Aranjarea biblică standard a celor 12 cărți ale profeților mici nu respectă ordinea cronologică a scrierii lor (prima fiind Obadia – scrisă în jurul anului 840 îH, iar ultima Maleahi – în jurul anului 430 îH). Ele acoperă o perioadă de 400 de ani, care începe cu imperiul asirian, și babilonian și ajunge la cel persan. Trei dintre profeți au trăit și activat în Israel, regatul de nord (Iona, Amos, Osea), iar șase au fost profeți în Iuda, regatul de sud (Obadia, Ioel, Mica, Naum, Țefania, Habacuc). Trei au fost profeți post-exilici, care au scris după întoarcerea iudeilor din Babilon (Hagai, Zaharia, Maleahi). Ei au fost contemporani cu reconstrucția Ierusalimului din timpul lui Neemia și Ezra.

Așadar, Naum și Habacuc au profețit în regatul lui Iuda și au avut mesaje despre decăderea atât a lui Israel și cea a lui Iuda. Evreii din Israelul de nord au fost invadați și deportați de armatele asiriene din Ninive și nu s-au mai întors niciodată în țară, ca popor. Evreii din regatul lui Iuda, au fost invadați și deportați de haldei (babilonieni), care la rândul lor au fost învinși de persani. Pe vremea lui împăratului persan Cyrus, după 70 de ani de exil, iudeii au început să se întoarcă și să zidească iarăși Ierusalimul. În linii mari, Naum și Habacuc au fost contemporani cu Ieremia, care a profețit și el venirea babilonienilor, și deportarea iudeilor, precum și revenirea evreilor în Iuda, după 70 de ani, și reconstruirea Templului și a cetății Ierusalim.

Într-un fel asemănător cu mesajul lui Ieremia, și profeții Naum („mângâiere”) și Habacuc (îmbrățișare) anunță atât năvălirea crotopitorilor peste poporul evreu, dar și pedepsirea lor finală, și anunță binecuvântarea lui Dumnezeu peste Ierusalim, unde se vor strânge și iudeii și evreii din nord, și unde vor fi binecuvântați veșnic.

De fapt, evreii din nord nu au mai refăcut niciodată Israelul cu capitala la Samaria. A apărut însă un fenomen interesant, deoarece israeliții rămași în țară s-au amestecat cu păgâni aduși de asirieni ca să repopuleze teritoriul, și așa au luat ființă samaritenii. Acest lucru însă nu este pomenit de Naum și Habacuc, care își scriu profețiile înainte de împlinirea tuturor acestor invazii și cuceriri.

În specific, Naum și Habacuc anunță atât judecata și pedeapsa asupra evreilor din cele două regate, cât și venirea vindecării și a îndurării veșnice a lui Dumnezeu față de cei credincioși.

Naum scrie despre Israel și invazia asiriană, și menționează și Iuda și Ierusalimul, în vreme ce Habacuc scrie despre Iuda și invazia babiloniană (a haldeilor). Naum este mai neutru și are un ton mai general evreiesc decât Habacuc, iar Habacuc este mai tare focalizat pe soarta evreilor din Iuda. În același timp, Habacuc este mai personal, mai rugativ, mai angajat într-un dialog personal cu Dumnezeu. Și Naum și Habacuc redau cuvintele, avertismentele, judecățile și promisiunile Domnului, dar la Habacuc se observă un dialog între profet și Dumnezeu, cu întrebări și răspunsuri. Dumnezeu are două răspunsuri de seamă în cartea Habacuc.

Ambele cărți își organizează de vreo două ori prezentările sub formă de psalmi sau rugăciuni în care se vede clar influența Psalmilor lui David, ai lui Asaf și ai fiilor lui Core. Ei laudă măreția lui Dumnezeu care domnește suveran peste întregul univers, și bineînțeles peste toate popoarele pământului, și sunt atenți la promisiunile de binecuvântare pe care le face Dumnezeu în planul său măreț de mântuire.

PROFEȚIA LUI NAUM

Naum este a șaptea carte dintre profeții mici. Așa cum se arată în primele versete, profetul Naum locuia în localitatea Elcoș sau Alcoș, din nordul Galileii. Localitatea nu mai există astăzi și nimeni nu știe unde se afla ea în trecut în regatul lui Iuda. Naum, sau Nahumah, înseamnă „Domnul mângâie” („Yahveh mângâie”, „mângâiere”), și în profeția sa îl vedem o dată sau de două ori că scrie ca un om al lui Dumnezeu venit cu o declarație de încredere în Dumnezeu și de încurajare pentru Israel. Pe ansamblu, mesajul lui este unul de judecată asupra ninivenilor invadatori și de anunțare a nimicirii lor finale.

Cartea lui Naum descrie decăderea și pedepsirea Asiriei. Asupra ei au venit babilonienii și medo-persanii care au început o campanie în 625 îH și au cucerit și distrus cetatea în jurul anului 612 îH. Aceasta este perioada în care Naum își scrie profețiile, cândva în anii 663 – 609 îH.

Naum își începe profeția înainte de prăbușirea Ninivei și foarte probabil a văzut și înfrângerea ei definitivă. În anul 663 Ninive reușise să distrugă capitala Egiptului, Teba, și anul acesta a reprezentat un apogeu al puterii asiriene. Profeția lui Naum vorbește despre căderea Tebei (No-Amon sau No-Amun) ca o prevestire a propriei căderi a cetății Ninive.

Cartea nu este o carte scrisă pentru asirieni, desigur, ci o carte de încurajare pentru Ierusalim și pentru evreii din regatul lui Iuda. Naum este o profeție a unui iudeu, scrisă pentru a fi citită de frații săi iudei, inspirată de Dumnezeu ca să fie încurajați cei credincioși.

Naum 2:9 aduce aminte de Faptele Apostolilor 4:25-28. Neamurile păgâne nu pot distruge planurile lui Dumnezeu și nu pot lupta împotriva Unsului său. Mesajul lui Naum împotriva Ninivei are foarte multe asemănări cu mesajul Apocalipsei împotriva Babilonului cel mare și împotriva prostituției celei mari (religia falsă) care colaborează cu sistemele politice ale lumii și îi prigonește pe cei credincioși (Naum 3: 2-5).

Structura cărții lui Naum se poate pune în evidență în felul următor:

Introducere (1:1)

Un psalm de laudă pentru Dumnezeu cel Atotputernic (1:2-10)

Răspunsul lui Dumnezeu față de cei răi (1:11-14)

Asemiul cetății Ninive (1:15-2:13)

Profeția contra cetății Ninive (3:1-19)

PROFEȚIA LUI HABACUC

Profeția lui Habacuc este opta carte dintre profeții mici, iar Habacuc a fost un profet în cetatea Ierusalim, probabil foarte strâns legat de închinarea de la Templu. Habacuc înseamnă „cel ce îmbrățișează” iar Habacuc își „îmbrățișează” poporul ca să îl încurajeze pentru că știe că vine pedeapsa promisă pentru idolatrie și nedreptate. El îl ajută să nădăjduiască în îndurarea finală și veșnică a Domnului. Habacuc este un profet al pedepsei, dar și al încrederii în Dumnezeu, al credinței. Habacuc îmbrățișează judecățile Domnului și le acceptă cu credință, că Dumnezeu care pedepsește este și Acela care va aduce vindecare și vindecare pentru poporul său. El și-a scris cartea în jurul anului 612 îH.

În comparație cu Naum, profeția lui Habacuc este mai îngrijorată, mai îndurerată, iar tonul este foarte personal. Habacuc se identifică cu poporul iudeu și aduce în discuție toate dezamăgirile, plângerile și durerile sale, așa cum se întâmplă și în mulți din psalmii lui David și ai

lui Asaf. Habacuc constată că decăderea poporului iudeu a crescut insuportabil, și Habacuc este foarte neliniștit de această recrudescență a răutății, a idolatriei, a nedreptăților. El pune întrebări multe care îi arată neliniștea (pentru ce? de ce? până când?).

El primește mesajul profetic că pedeapsa Domnului asupra lui Iuda va veni printr-o altă forță militară a Orientului apropiat, anume prin imperiul haldeu – sau babilonian, cu capitala la Babilon. Habacuc vede că toate popoarele sunt lovite de ascensiunea fulgerătoare a haldeilor și vede că și țara lui Iuda va fi lovită de armatele lor sângeroase. El înțelege că Dumnezeu îi va pedepsi în final pe cei din Babilon, dar nici soarta evreilor nu arată bine, iar Habacuc resimte cu durere acest lucru.

Habacuc vede că Israel și Iuda se lasă prinse în civilizația idolatriei și violenței în care se aflau deja popoarele din jur, și că vor fi pedepsite prin aceste popoare, pentru că s-au îndepărtat de Dumnezeu. Și pe unii și pe alții, Dumnezeu îi muștră prin aceste profeții. În mod uimitor însă, evreii au șansa întoarcerii cu pocăința la Dumnezeu și a nădejzii în Dumnezeu, care poate aduce binecuvântările sale veșnice, finale, asupra poporului.

Stilul lui Habacuc este inovator, independent, foarte plin de sensibilitate și durere sufletească. Se observă în scrierea lui cărții lui Isaia și a psalmilor lui David.

Structura cărții lui Habacuc prezintă următoarele diviziuni:

Introducere (1:1)

Primul dialog între Habacuc și Dumnezeu (1:2-17)

Al doilea dialog între Habacuc și Dumnezeu (2:1-20)

Rugăciunea finală a lui Habacuc (3:1-19)

APLICAȚII CONTEMPORANE

Desigur, creștinii de astăzi, ca popor al lui Dumnezeu, nu se află în situația iudeilor și a israeliților din secolul VII înainte de Hristos. Adică nu au o țară și regi, și nu s-au depărtat de Legea de pe Sinai. Regimul puterilor politice de astăzi diferă de regimul și puterea imperiilor asiriene, babiloniene și egipte, sau persane, de atunci. De fapt, există alte puteri mondiale, altă așezare a lumii, alt orizont politic, deși scopurile marilor puteri au rămas aceleași și dominația mondială sau supraviețuirea internațională sunt și astăzi două din cele mai importante. Mesajele acestor doi profeți nu pot fi folosite nici ca simplă încurajare pentru noi când pur și simplu trecem prin persecuții sau

lipsuri materiale – și totuși încurajările lor sunt foarte relevante. Cuvântul lui Dumnezeu este foarte actual – ca întotdeauna.

Ca mesageri profetici, Naum și Habacuc transmit mai departe mesajul lui Dumnezeu. **Ei își împlinesc bine slujirea profetică**, în mijlocul poporului și în mijlocul generației lor, cu credincioșie și cu sensibilitate personală. La fel trebuie să facem și noi. Naum încurajează poporul. Habacuc mijlocește pentru el, se frământă, critică starea spirituală a poporului și îl cheamă pe Dumnezeu să intervină. Amândoi rostesc binecuvântări și judecăți asupra omenirii, asupra imperiilor care conduc prin violență. Biserica pe ansamblul ei are și ea această chemare de vestire a evangheliei, a judecăților și bunătății lui Dumnezeu, a conducerii sale supreme în întreg universul, a încrederii în Domnul, și către lume și către cei dinăuntrul Bisericii, către toate popoarele. Credincioșii trebuie să fie vestitori de vești bune pe munții și văile uneori întunecate ale problemelor internaționale, așa cum zice Habacuc.

Atât Naum și Habacuc văd caracterul glorios, bun, drept, binevoitor – dar și sever, întotdeauna atotputernic al lui Dumnezeu. **Ei ne încurajează la o închinare profundă față de Dumnezeu**. Psalmii și rugăciunile lor sunt laude sincere și închinări adânci, ca psalmii lui David sau rugăciunile lui Pavel, din epistolele sale. Teologia lor despre persoana lui Dumnezeu este foarte profundă.

Dumnezeu este activ în istorie. El ridică regi și popoare ca să arate că sunt capabile de lucruri mari și că au forță, în același timp le judecă și le pedepsește, ia atitudine clară față de ce este bine și ce este exces și păcat. Într-un fel, aceste profeții ne aduc aminte de gloria împăraților pe care Satan le-a arătat lui Isus, în ispitirea din pustiu. Însă adevăratul Mesia, Unsul, este doar Domnul Isus Hristos, nu regii umani.

Apoi Dumnezeu le arată – sau le expune - și defectele – că sunt mândri, totalitari, cruzi, asupritori, încrezuți și nepăsători. De aceea, Dumnezeu va judeca aceste popoarele, la nivel global, dar și persoanele individuale.

La acest nivel individual, în toate aceste popoare, recunoaștem că au existat și excepții. În timpul profetului Iona o generație întregă de niniveni, împreună cu regele lor, au fost în stare să se pocăiască profund și să se întoarcă la Dumnezeu, deși nu prea știau cum („nu știau să deosebească stânga de dreapta”, în etică și în credință). În vremea exilului lui Daniel, regele Nebucadnețar primește viziuni, devine mândru și se consideră un zeu, dar când este pedepsit se smerește și îl recunoaște pe Dumnezeul lui Israel și scrie o scrisoare către toate popoarele, îndemnându-le la credință în Dumnezeul cel adevărat (Dan.

2:46-47, 3:28-29, 4:28-37). Belșatar, nepotul său, însă va duce destrăbălarea și necredința și mai profund – și va fi pedepsit cu moartea și cu pierderea imperiului către mezi și perși, către regele Darius I (Dan. 5:24-31). Cu alte cuvinte, **în mersul istoriei, la care participă și Dumnezeu, Domnul ne lasă să ne vedem și defectele (păcatele) și calitățile noastre și ne îndeamnă la pocăință.**

Pe ansamblu, Dumnezeu îi va judeca pe toți și este gata să dea tuturor și o șansă de pocăință, la anumite momente de cercetare. Odată depășite, astfel de momente aduc cu ele și pedepsele Domnului. În mod deosebit celor credincioși și pocăiți le dă iertare și un viitor binecuvântat. Celor adânciți ireversibil în răutate, le șterge chiar și dreptul de a mai exista, de a continua, de a avea urmași, de a-și perpetua viziunea de viață, standardele decăzute.

În general, aceste profeții, dincolo de context, iau în considerare toate popoarele asupritoare și toate conducerile violente, nedrepte. Uneori însă, în cadrul profețiilor, apare un ton aparte, care pare să se refere la vremurile de la sfârșitul acestei istorii (acestui veac), din timpul venirii lui Antihrist. Unele din judecăți și din pedepse se vor împlini în chip desăvârșit atunci, când se va vedea victoria definitivă, globală, stăpânirea veșnică a lui Hristos, și binecuvântarea Bisericii (în care vor intra, bineînțeles, și evreii și ne-evreii).

Dumnezeu are planuri clare de felul acesta în istoria omenirii și în istoria mântuirii și le arată în multe feluri, la egipteni, asirieni, babilonieni, etiopieni, madianiți, edomiți, moabiți, sirieni, filistenii etc. Se vede că Dumnezeu este interesat profund în stoparea răutății și idolatriei și în răsplătirea credinței și ascultării. Adică, lucrarea lui de mântuire este o lucrare măreață, cuprinzătoare, care merge înainte prin secole până la venirea lui Hristos.

Acești doi profeți ne ajută să prețuim credința în Dumnezeu și să rezistăm în încercări. Astfel, suntem îndemnați să vedem măreția lui și prin încredere în El, cum zice Habacuc, să mergem înainte prin greutăți, știind că vom vedea binecuvântările Domnului în final. Acești profeți ne invită la stabilitate în credință și valori, la sfințenie și perseverență, ne confirmă caracterul bun și sfânt, dar și drept al lui Dumnezeu. **Ei ne mângâie și ne îmbrățișează încurajator prin mesajul lor.**

PARTEA 2: Studiu Biblic

NAUM

Naum 1, Psalmul despre Dumnezeu cel drept și bun

În cartea sa, Naum primește un mesaj despre distrugerea mării cetăți Ninive, capitala imperiului asirian care părea să fie cel mai crud din istorie și de neoprit. Cartea lui începe cu un psalm despre caracterul drept al lui Dumnezeu (1:1-10) și cu o anunțare a judecării cetății Ninive (1:11-15). Mesajul său este de două ori numit „profeție”, un mesaj revelat.

Tonul profeției lui Naum este obiectiv, direct, un pic distant față de istorie, și cu siguranță, înainte de întâmplarea evenimentelor vestite. Într-un fel, el are un ton glorios, pentru că Ninive este judecată, iar despre Ierusalim se vorbește de bine. Naum privește departe în viitor și vede că binele va triumfa în final, și că Domnul îi va judeca pe cei violenți și nedrepti, dar își va izbăvi și își va binecuvânta poporul.

PSALMUL LUI NAUM DESPRE DREPTATEA ȘI BUNĂTATEA LUI DUMNEZEU (1:1-10)

Judecata imperiului necredincios începe cu un psalm despre dreptatea și caracterul lui Dumnezeu, adică începe cu închinare și laudă adusă lui Dumnezeu cel adevărat și drept. Dreptatea lui Dumnezeu este frumoasă, este curată, este atotputernică. El merită toată închinarea. Chiar dacă nu înțelegem cum lucrează Dumnezeu în istorie, trebuie să înțelegem frumusețea caracterului său și puterea lui și să îi aducem glorie, pentru că slava lui Dumnezeu se va vedea și în tot universul său.

Domnul este un judecător răbdător, dar drept și puternic (2-3)

Dumnezeu este constant și la fel și standardele lui, care nu se schimbă. Astfel, Naum ne asigură că „Domnul se răzbună pe potrivnicii lui și ține mânie pe vrăjmașii lui”. În cazul lui Dumnezeu nu se aplică proverbul „timpul le rezolvă pe toate”, ci mai degrabă „pocăința aduce rezolvarea conflictelor” și „Dumnezeu își continuă planurile puternice”. Dumnezeu este gelos pe poporul său și nu renunță la valorile lui. Duhul său pe care l-a pus în oameni, îl dorește cu gelozie și are așteptări mari de la noi (Iacov 4:5). El nu a făcut o investiție degeaba în omenire, și de aceea are așteptări înalte.

Al doilea lucru pe care îl afirmă Naum este că Dumnezeu este îndelung răbdător și foarte puternic. La Dumnezeu există har, adică El

dă timp de pocăință și de revenire, și așteaptă, dar nu renunță la standardele sale. Răbdarea lui este „îndelungă răbdare”, dar și puterea Lui este imparabilă, nu poate fi contracarată. Ca în cartea Iov, Dumnezeu se arată „în furtună și tornadă (vârtej)”, stârnind norii și uraganul (Iov 38:1, 40:6). Prin aceste imagini poetice folosite de Naum, ni se aduce aminte de puterea incalculabilă lui Dumnezeu.

Prin urmare, această prezentare a lui Dumnezeu este o invitație să ne corectăm viața și să ne pocăim. Motivul este că Dumnezeu este gelos, este drept, este atotputernic și este constant – dar El încă este îndelung răbdător. Observațiile sunt valabile pentru Israel și pentru toți cei ce vin la credință.

Domnul este atotputernic (4-6)

Imaginile despre atotputernicia lui Dumnezeu continuă în vv. 4-6. Dumnezeu nu se manifestă doar în mijlocul furtunii și al norilor învolburați. Ca stăpân al naturii, El ceartă valurile și marea – și le usucă, și râurile la fel (v. 4). Unii teologi au spus că acest verset ar putea fi și o profeție despre umblarea lui Isus pe apă, și despre linistirea furtunii. Totuși, în esență, pasajul ne arată că Dumnezeu își supune și stăpânește totul, ca la creație. În fața Domnului, munții și vegetația lor (din Basan, Carmel, Liban) se usucă, se clatină, se tolesc. Focul lui topește stâncile și le transformă în lavă. Lumea întreagă este intimidată și se cutremură. Dumnezeu are cheile energiilor din întreaga natură, de aceea muștrările lui sunt de temut. Dreptatea Domnului este de temut, pentru că nu este doar o judecată etică, dar vine și cu pedepse adevărate, inevitabile.

Această prezentare a lui Dumnezeu în termenii creației și ai științelor naturii, este o pregătire ca să înțelegem hotărârile sale etice. El va judeca și poporul Israel și pe Iuda, precum și pe niniveni, și întreaga lume. Naum este preocupat să sublinieze bine caracterul sfânt și iubitor al lui Dumnezeu.

Domnul este bun (7-8)

Acest psalm este ca limba unui clopot care anunță judecățile lui Dumnezeu. O dată ne arată asprimea și puterea Domnului, apoi ne arată răbdarea și bunătatea lui, și iarăși referințele se repetă.

În vv. 7-8 vedem din nou bunătatea lui Dumnezeu. El este un refugiu pentru credincioși în ziua necazului și îi păzește. Se poate traduce și că El îi păzește pe aceștia de apele mari, și îi ajută să le depășească, așa cum s-a întâmplat supraviețuirea prin potop și la traversarea Mării Roșii. De multe ori în Vechiul Testament, apele învolburate se referă la neliniștea și neascultarea popoarelor păgâne. În același timp, pentru cei care

perseverează în răutate, mânia lui Dumnezeu aduce aceste ape mari ca o pedeapsă, o inundație sau un potop care îi vor nimici pe vrăjmașii săi și îi va duce „în întuneric” (până la moarte). Un alt înțeles posibil al acestei referințe la întuneric este că vrăjmașii Domnului pot crede că au succes, dar nu vânează decât neguri și cețuri întunecate, de fapt. În esență, Naum subliniază că Dumnezeu îi păzește pe cei credincioși și îi trece chiar și prin ape mari, pe când pe vrăjmași îi doboară cu apele acestea ale luptelor și bătăliilor, și îi face să ajungă în întuneric.

Răzvrățiții nu au succes (9-10)

În urma asemănării lor cu Dumnezeu, oamenii își fac și ei planuri și urmăresc să le împlinească. La fel cum Dumnezeu își face planuri, și noi vrem să coordonăm și să ne asigurăm că toate merg conform planificării și dorințelor noastre. Dar, pot oare să reușească planurile care se împotrivesc lui Dumnezeu? Răspunsul este: niciodată! Ele sunt ca spiniile încâlciți și uscați care iau foc. Minte răzvrătită față de Dumnezeu este ca mintea unui om beat, care se crede înțelept, dar nu mai judecă bine. Judecata lui Dumnezeu nimicește definitiv planurile celor răi. Aceasta este tragedia condamnării veșnice, în iazul de foc.

AVERTIZĂRILE ȘI ASIGURĂRILE LUI DUMNEZEU (11-15)

Pedepsirea Ninivei și eliberarea Ierusalimului (11-13)

Naum 1:11 începe într-un mod neașteptat, orașul Ninive este arătat ca originea urzitorului de rele, a conducătorului răzvrătit al lumii: „11. Din tine, Ninive, a ieșit cel ce urzea rele împotriva Domnului, cel ce făcea planuri răutăcioase”. Pasajul ne aduce aminte de Osea 5:2, unde se vestește venirea lui Hristos: „și tu, Betleeme Efrata, deși ești foarte mic între cetățile importante ale lui Iuda, totuși din tine Îmi va ieși Cel ce va stăpîni peste Israel, și a cărui obârșie se suie pînă în vremuri străvechi, în zilele veșniciei.” Ninive a fost o capitală a puterii din care a ieșit un mare asupritor, iar micul Betleem, a fost o capitală a credinței, din care a ieșit un mare împărat, cel mai mare, fiul lui David, regele Hristos.

Profeția lui Naum descrie într-un fel realitatea istorică din vremea sa, o realitate a răzvrătirii și distrugerii, dar se referă și la conducerea de tip antihristic de la sfârșitul istoriei. Acesta este un test al valorii împărățiilor lumii: ce fel de conducători nasc diversele capitale sau sisteme politice al lumii. Versetele 11-13, rostesc și o judecată față de Ninive, cetatea asupritoare, dar și o binecuvântare față de Ierusalim. Cei dintâi vor fi nimiciți, iar Ierusalimul va fi eliberat și umplut cu veselie

(v. 12-13). Dumnezeu își asumă și pedepsirea iudeilor, dar și binecuvântarea finală (v.12).

Cântărire Asiriei, și vești bune pentru Iuda (14-15)

Dumnezeu evaluează violența Asiriei și îi pregătește sfârșitul. Naum arată care este vina conducătorului Asiriei în v.14 „te-ai aflat prea ușor”. O judecată asemănătoare o va rosti Dumnezeu mai târziu și împotriva lui Belșațar, în timpul lui Daniel, în Babilon (*mene, mene, techel, upfarsin*: „numărat, numărat, cântărit și împărțit”, Dan. 5:5, 25). Dumnezeu măsoară și cântărește caracterul liderilor, deciziile, credința, seriozitatea lor.

Mesajul pentru Ierusalim este însă unul diferit: „iată pe munți picioarele solului care vestește pacea” (v. 15). Iuda este îndemnat să sărbătorească în continuare sărbătorile Domnului, cu credincioșie, și să se preocupe de ascultarea de Domnul, de împinirea juruințelor. Izbăvirile lui Dumnezeu vor veni și nu vor întârzia, promite Domnul, iar amenințările celui rău vor înceta definitiv. Poporul lui Dumnezeu trebuie să păzească valorile veșnice ale unei vieți spirituale vii, active.

Apostolul Pavel se referă în mod expres la acest text, când vorbește despre bucuria adusă de pașii evangheliștilor veniți să vestească pacea cu Dumnezeu: „Și cum vor propovădui, dacă nu sunt trimiși? După cum este scris: Cât de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc Evanghelia!” (Rom. 10:15). Iată cum privește și folosește apostolul Pavel, în secolul întâi, profeția lui Naum! Deși se referă în primul rând la Ierusalim și Ninive, profeția anunță eliberarea de cei răi, de sub urmările păcatelor, de sub puterea asupritorilor. Ea este o imagine a vestirii evangheliei, a veștii bune.

APLICAȚII:

Cum descrie Naum caracterul drept al lui Dumnezeu?

.....

.....

.....

Este excesivă mânia lui Dumnezeu împotriva răutății? Ar putea fi el mai „democratic” cu cei răi și necredincioși?

.....
.....
.....

De ce conducătorii violenți din Ninive sunt muștrați intens de Dumnezeu? Ce era periculos în atitudinea lor? Există și astăzi astfel de conducători?

.....
.....
.....

Naum 2, Pedepsirea „leilor răzvrățiți” și vestirea nădejdiei lui Israel

În capitolul 2 din Naum este prezentat asediul cetății Ninive. Întreg capitolul are un singur verset pozitiv – în esență, anume 2:2, „Căci Domnul așază iarăși slava lui Iacov și o face iarăși ca slava de odinioară a lui Israel, pentru că i-au jefuit jefuitorii și le-au stricat butucii de vie...”. Israel este vița de vie de mare preț pe care a plantat-o Dumnezeu și de la care așteaptă rod bun, bogat. Vița aceasta a fost călcată în picioare însă de năvălitorii asirieni.

Restul capitolului se referă la judecarea cetății Ninive și a conducătorilor ei. Ei sunt asemănați cu niște lei, iar forța lor cu ferocitatea și puterea leilor. Dumnezeu cel suveran îi include în planul său și pe cei răi, și își administrează pedepsele prin ei, dar îi judecă apoi pentru cruzime și lipsă de omenie, pentru necredință și răutate. O parte din judecățile lui Dumnezeu se întâmplă în prezent prin oameni, asupra oamenilor. La fel și ajutorul pe care îl dă Dumnezeu poate veni prin slujirea noastră. Noi suntem ambasadori ai lui Dumnezeu și mădulare în trupul lui Hristos.

Pasajul 2:1-10 descrie atacul asupra cetății Ninive și jefuirea ei, iar vv. 2:11-13, aduc un cântec de jale asupra „leilor” niniveni rămași fără fortăreață și fără capitală. În palatele asiriene se foloseau des statui și basoreliefuri cu lei nedomoliți care impresionau vizitatorii și simbolizau forța imperiului. Simbolul leului a rămas un simbol puternic și astăzi pe steagurile unor țări, sau în moneda de schimb a altora (ron, leu).

Atacarea cetății Ninive are loc în timp ce profeția lui Naum vestește binecuvântarea și restaurarea lui Israel (v.2). Domnul va așeza iarăși slava lui Iacov, cum a fost altădată. Acești lei nimicitori vor fi nimiciți și ei, la rândul lor.

ASEDIUL CETĂȚII NINIVE (1-10)

Comandantul care va nimici Ninive a pornit deja la drum, spune Naum, adică pedeapsa este iminentă. Profeția ne arată cum împăratul cetății își adună soldații din cetate ca să-i facă față (2:1, 3 etc.). Pasajul 2:3-5 ne arată cum forțele de apărare dau iureș să respingă atacul, dar nu reușesc. Descrierea este impresionantă, de parcă Naum însuși ar fi participat la asediu. Dumnezeu îi abilitează imaginația și profetul are viziunea înfrângerii cetății Ninive în culori foarte vii (soldații îmbrăcați în roșu ridică săbii și sulite strălucitoare).

Înfrângerea este zdrobitoare, însă. În v. 6-8 șanțurile de apă din jurul cetății au fost depășite, zidurile și porțile palatului s-au prăbușit,

slujitorii strigă și se jeluiesc, iar poporul fuge încotro vede. În v.9-10, soldații invadatori jefuiesc tot argintul și aurul din tezaur, bogățiile pe care asirienii le jefuiseră și ei, de la popoarele învinse, acele „comori nesfârșite” (v.9). Aceasta este o judecată severă a Domnului împotriva lor. Cine a trăit din bogății jefuite, va fi jefuit la rândul său.

LEII „BLESTEMAȚI” (11-13)

Cântecul de jale sau elegia, la fel ca psalmii, este un mijloc de exprimare des folosit în profeții. De la v. 11 la v. 12, Naum, face un cântec de jale pentru Ninive cea biruită, iar în v. 13, Domnul însuși rostește judecata împotriva acestor „pui de lei” învinși. Domnul însuși zice „puii de lei vor fi nimiciți de sabie”. Cei care au folosit libertatea și forța în mod greșit, și și-a jefuit vecinii, care s-au mândrit cu puterea și vitejia lor, stau acum ca niște lei învinși. Justiția și puterea umană pot fi corupte, și această corupție violentă este ceea ce judecă Dumnezeu în asediul cetății Ninive. Profeția poate să includă mai multe avertizări, pentru toate popoarele violente din istorie.

Doar Hristos, care este Leul lui Iuda, regele regilor (Apoc. 5:5) este victorios. Altfel, leii din conducerea țărilor păgâne sunt doar niște lei ai violenței și răzvrătirii (de exemplu, Apoc. 13:2 îl vedem pe Antihrist descris ca un leu ciudat, amestecat: „fiara pe care am văzut-o semăna cu un leopard; avea labe ca de urs și gură ca o gură de leu. Balaurul i-a dat puterea lui, scaunul lui de domnie și o stăpânire mare.”).

Civilizațiile care se bazează pe forță, pe robie, pe petreceri, pe lux, pe mândrie, pe excese, pe păcat, vor fi pedepsite. Într-un fel, în Naum 2-3, nu se află doar un tablou al căderii Ninivei, ci și al căderii lui Antihrist (vezi și căderea Babilonului în Apoc. 18).

APLICAȚII:

Care semnificația pozitivă a versetului 2:2, despre Israel?

.....

.....

.....

Cum i-a judecat Dumnezeu pe Niniveni?

.....
.....
.....

De ce i-a pedepsit Dumnezeu pe Niniveni?

.....
.....
.....

Poate această imagine din trecut să constituie și o imagine despre viitor?

.....
.....
.....

Naum 3, Civilizația violenței și păcatului, va fi pedepsită de Dumnezeu

Profeția lui Naum se încheie cu o mare vesteire a judecății asupra cetății Ninive, care aduce aminte de cele trei vaiete sau lamentații (plângeri) din Apocalipsa 8:13 (precum și de judecarea prostituatei celei mari, Apoc. 17:1 etc.).

JUDECATĂ ȘI ACUZAȚIILE ADUSE CITADELEI RĂUTĂȚII (1-10)

Căderea cetății Ninive (1-3)

În Apocalipsa este judecată cetatea mare a Babilonului (Apoc. 18:2, „A căzut, a căzut Babilonul cel mare!”), iar în profeția lui Naum cetatea simbolică a răutății, prostituției și ocultismului este Ninive (3:7, „Ninive este nimicită! Cine o va plânge?”). Naum vestește și jeluiește înfrângerea cetății, cu un „vai” care amintește de Apocalipsa, precum și de Habacuc 2 (v.1). Tabloul distrugerii ei complete este unul foarte viu. Oamenii se împiedică, mor pe străzile cetății, nu se mai poate circula prin cetate din pricina celor morți. Aceasta este pedeapsa unei civilizații sângeroase, abuzive, mincinoase: imobilizare completă.

Judecată imoralității din Ninive (4-7)

În 3:4 Naum arată profunzimea răutății acestei cetăți: „din pricina multelor curvii ale curvei plină de farmec, fermecătoare iscusită, care vindea neamurile prin curviile ei și popoarele prin vrăjitoriile ei”, de aceea a venit nimicirea. Versetele 5-6 arată că Dumnezeu este mânios față de violențele și păcatele ei, și o va smeri. Acestea sunt păcatele unei civilizații bogate, dar ucigașe. Merită să privim atent la acuzațiile care i se aduc, ca să ne ferim de păcatele ei.

Păcatul este adeseori asemănat cu curvia și cu prostituția. Ideologiile violente au justificări atrăgătoare și farmecă lumea. Instaurarea regimurilor totalitare aduce o anumită beție a puterii căreia nu i se poate opune nimeni. Răutatea unei conduceri corupte nu vine într-un fel care sperie, într-o societate decăzută, ci îi seduce pe cetățeni cu farmece, cu plăceri, cu falsă siguranță, ca o prostituată.

Observăm că Ninive este învinuită de vărsare de sânge (ucigașă), de minciună, de abuz (silnicie), de hoție și jaf (răpire), precum și de imoralitate (curvie), de implicare în ocult (farmece și vrăjitorii), de decădere etică (trădare și vânzare, sclavie), în v. 1 și 4. Acuzațiile se aseamănă foarte mult cu cele aduse cetății „Babilonul cel mare” din Apocalipsa 18:23-24. Există și astăzi țări care nu se află departe de

asemenea descrieri. Judecată lui Dumnezeu va rămânea aceeași și pentru ele.

Exemplul capitalei egiptene No-Amun (8-10)

Într-un mod neașteptat, Naum face referință și la un alt simbol al păgânismului glorios care a ajuns învins și pedepsit de Dumnezeu. Acesta este capitala egipteană No-Amun și soarta ei. Ea este menționată în 3:8-10 (No sau Ne, însemna „cetate” în asiriană, în egipteană, și chiar și în limba ebraică, împrumutat ca neologism). Această cetate No-Amun, sau No-Amun, a fost o capitala cunoscută prin mulțimea de temple păgâne uriașe, impresionante (numele ei grecesc era Theba). Ea a dominat traficul comercial pe Nil, în sudul Egiptului, aproape de munții Etiopiei (Egiptul de sus). Se afla la aprox. 700 km de Marea Mediterană și la 150 de km de Etiopia – atunci când Nilul inunda valea de lângă albia râului, zidurile păreau că se aflau lângă apele mării. No-Amun fusese capitala faraonilor faimoși Tuthmes al III-lea și Ramses al II-lea și ruinele cetății se pot vedea astăzi în localitățile Karnak și Luxor. Ninive, așadar, a luat-o pe urmele prăbușirii cetății egiptene No-Amun (cetatea lui Amon), care a fost și ea învinsă, prăbușită, dusă în robie, aruncată în lanțuri, care a ajuns și ea o ruină.

Așadar, Naum ne confruntă cu soarta finală a civilizațiilor păgâne și răzvrătite față de Dumnezeu. Am fi avut nevoie aici de o menționare a soartei Ierusalimului și a binecuvântărilor sale. Dar, de fapt, ele au fost deja amintite în Naum 1:12-13 „Așa vorbește Domnul: Oricât de mulți și puternici vor fi, toți vor fi secerăți și vor pieri. Chiar dacă te-am întristat, Ierusalime, nu te voi mai întrista... Ci îți voi sfărâma jugul acum de pe tine și-ți voi rupe legăturile...” și 1:15 „Iată pe munți picioarele solului care vestește pacea! Prăznuiește-ți sărbătorile, Iudo, împlinește-ți juruințele! Căci cel rău nu va mai trece prin mijlocul tău, este nimic cu desăvârșire...”.

TABLOUL DEZOLANT AL ÎNFRÂNGERII (11-19)

Naum folosește imagini puternice în descrierea prăbușirii cetății Ninive. Puterea și curajul îi vor dispărea, ca unui om beat (v.11). Bogățiile ei și aliații săi, vor cădea în brațul vrășmașului, ca niște smochine coapte care nu mai pot sta pe ram (v.12). Poporul este ca o adunare de femei în jale, nu ca o ceată de viteji (v.13). Zidurile și șanțurile largi de apă din jurul lor sunt zadarnice în fața năvălitorilor (v.14). Negustorii ei numeroși („mai mulți decât stelele”), vor fugi ca niște stoluri uriașe de lăcuste atinse de foc (vv.15-16). La fel și mulțimea mare a conducătorii săi militari (v.17). Liderii vor muri și poporul va rămâne pe munți ca o

turmă fără păstor (v.18 – imaginea aceasta este folosită și de Hristos, despre Israel și Iuda, și indică o conducere eșuată, un popor dezorientat).

Această condamnare a răului este definitivă. Naum 1:19 spune că rana cetății este fără leac, nu mai are vindecare. Prin contrast, vedem cât de mare este harul lui Dumnezeu pentru Ierusalim, care, deși va fi și el pedepsit, se va întoarce cu pocăință la Dumnezeu, și Dumnezeu îl va restaura. În comparație cu cetățile răutății omenești (Ninive, Babilon, No-Amon, la care alții profeți adaugă și Tirul și Sidonul etc.) care cad și nu se mai ridică, Ierusalimul va cunoaște mântuirea lui Dumnezeu și restaurarea. Și în Apocalipsa se vede un Ierusalim ceresc, nou, binecuvântat, unde cei mântuiți vor locui împreună cu Dumnezeu. Dumnezeu îi binecuvintează pe cei credincioși.

Mesajul lui Naum este foarte etic, justițiar și sfânt, dar și dătător de speranță. Adevărul și dreptatea lui Dumnezeu vor triumfa pe deplin, și ele vor aduce binecuvântări mari pentru cei credincioși. Aceasta este evanghelia deplină, sigură, a bunătății și dreptății Domnului.

APLICAȚII:

Care sunt două cetăți pe care le menționează Naum 3 ca simbol al decăderii păgâne?

.....
 .....
 .....

Care sunt acuzațiile aduse împotriva Babilonului, în Apocalipsa 17-19 și împotriva cetății Ninive, în Naum 2-3 ?

.....
 .....
 .....

Care încurajarea celui credincios când citește Naum 3 ?

.....
 .....
 .....

Descrieți importanța harului pocăinței, în comparație cu caracterul definitiv al condamnării răutății, în carte profetului Naum.

.....
.....
.....

HABACUC

Habacuc 1, Rugăciunea îngrijorării și primul răspuns al Domnului

Habacuc nu dă multe detalii despre sine, nici despre locuință, nici despre perioadă, dar prin titlu el se prezintă ca „profet”, iar cuvintele lui sunt numite „profeție” sau „sarcină, povară” (v.1): „profeția (cu sens dublu: „povară” și „revelație”) pe care a văzut-o profetul Habacuc”.

RUGĂCIUNEA NELINIȘTII (2-4)

Cartea începe cu o rugăciune a neliniștii și tânguiri lui Habacuc, cu privire la nedreptățile din poporul evreu (2-4). Habacuc vede că Legea Domnului nu mai este ascultată și că poporul trăiește în înșelăciune „căci cel rău biruie pe cel neprihănit”. În cuvintele lui Habacuc se vede multă durere și revoltă. El nu înțelege de ce Dumnezeu nu intervine să îndrepte lucrurile, de ce ochii săi cu totul curați rabdă vederea unor astfel de nelegiuiri. El are două întrebări principale: „de ce?” și „până când?”. Când Domnul ne vorbește, puterea cuvintelor lui ne copleșește, iar când Domnul tace, întârzierea răspunsului ne neliniștește.

PRIMUL RĂSPUNS AL DOMNULUI (5-17)

Profeția lui Habacuc este scrisă într-un fel în care se subliniază relația personală deosebită între profetul Habacuc și Domnul. Domnul îi dă un răspuns și răspunsul lui arată că va veni repede o judecată severă, printr-o invazie străină.

Surpriza judecării (5-11)

Pedeapsa va veni cu forță surprinzătoare, cu groază (5-11). Planurile lui Dumnezeu sunt, din nou, surprinzătoare. Oamenii cred că ei cunosc toate mecanismele istoriei și Domnul nu vede sau nu intervine, dar de fapt, ce va face El va fi de necrezut. Dacă Israel este nedrept, Dumnezeu se va folosi de nedreptatea și mai mare a unui popor păgân, ca să îi pedepsească (v. 6-11). Haldeii nu vor avea nici o reținere în răutatea lor (v. 11). Forța lui va fi ca a leopardului, ca a lupilor sprinteni, ca a vulturului, armata lui va fi ca nisipul mării.

Siguranța mântuirii (12-17)

Habacuc știe că planul de mântuire al lui Dumnezeu este hotărât din veșnicie. De aceea, nu este doborât de întristare, când aude despre disciplinarea rapidă și severă, ci afirmă cu siguranță înaintea Domnului:

„Tu ești veșnic, Doamne, Sfântul meu, nu vom muri!” (v.12). Mulți teologi văd aici o legătură foarte strânsă între eternitatea lui Dumnezeu și a dragostei sale, de unde rezultă că nici noi nu vom fi dați pierzării. Haldeii – sau babilonienii, vin doar ca un instrument de corecție, căci Dumnezeu nu poate răbda nedreptatea. El nu poate răbda ca în poporul lui cel mișel să îl distrugă pe cel drept. Dumnezeu nu rabdă acest lucru nici în Iuda și nu la nivel internațional, între popoare. De aceea, El îi va pedepsi pe babilonieni (v.13).

Stilul crud și jefuitor al armatei haldeilor, are efectul unui năvod peste popoare, din care nu scapă nimeni. Totuși, Dumnezeu ține la toți oamenii creați de El și pune preț pe destinul lor. El promite că nu îi va lăsa pe invadatori să îi prindă nemilos în năvodul armatelor lor nimicitoare. Dumnezeu singurul este marele domn peste popoare, nu asupritorii cruzi (vv.14-17). Așadar, Dumnezeu nu îi va lăsa pe haldei să creadă că puterea lor le este dumnezeu, și să se închine năvodului lor, ca un pescar care își glorifică uneltele. Dumnezeu va întrerupe șirul insuportabil de victorii ale babilonienilor și va aduce pe pământ dreptatea sa.

APLICAȚII :

Ce popoare știți că se poartă violent astăzi la nivel internațional? Există biserici care îngăduie nedreptatea în rândurile lor și abuzul față de cei credincioși? Credeți că mesajul lui Habacuc ar putea fi actual?

.....
 .....
 .....

Care este răspunsul Domnului, în esență, la rugăciunea îndurerată a lui Habacuc?

.....
 .....
 .....

Deși știe că Domnul, care este drept, va pedepsi regatul lui Iuda, de ce spune Habacuc „nu vom muri?”

.....
 .....
 .....

Habacuc 2, Straja profetului și al doilea răspuns al Domnului

STRAJA PROFETULUI ȘI RĂSPUNSUL DOMNULUI (2-4)

Capitolul 2 începe cu așezarea la strajă a lui Habacuc, în turnul de strajă al profetului, ca să asculte răspunsul Domnului și să primească o nouă înțelegere despre viitor. Această așteptare aduce aminte de veghea lui Ezechiel care, de asemenea, era ca pus ca un străjer pentru popor (Ezec. 33:3,6-7). Slujitorii de astăzi ai Domnului, și chiar Biserica, în ansamblul ei, au un rol asemănător de străjer al lui Dumnezeu într-o lume răzvrătită.

Profeția sosește repede și este arătată începând cu v. 2. Ea trebuie să fie scrisă clar, ca să fie citită ușor de toți (zice Domnul). Domnul chiar îi cere lui Habacuc să o scrie pe table. Profeția este una sigură, spune Domnul (v. 3), și trebuie așteptată. Habacuc ne aduce aici un adevăr uriaș cu privire la viața celui neprihănit sau a celui drept: „iată, i s-a îngâmfat sufletul (celui rău), nu este fără prihană în el; dar cel neprihănit va trăi prin credința lui.” (v. 4) Versetul este un refren important în Epistola lui Pavel către Romani și în Epistola către Evrei. Cel rău este mândru și auto-suficient, dar cel neprihănit va trăi prin credință, va rezista până la sfârșit prin credință (Rom. 1:17, 3:28, 4:2-5, 5:1; Evrei 10:38, vezi și Luca 21:19). Sufletul celui rău se umflă de mândrie, așa spune pasajul în original și aceasta ne aduce aminte de 1 Corinteni 13:4. Dragostea nu se umflă de mândrie niciodată. Prin credință înțelegem că Dumnezeu își duce la bun și glorios sfârșit planul său de mântuire.

CELE CINCI JELUIRI SAU VAIETE PENTRU PĂGÂNISMUL SEMEȚ (5-17)

Identificarea și acuzarea liderului îngâmfat (5-6)

Cel necredincios și mândru ajunge să sufere de o anumită beție a puterii și îngâmfării, o auto-suficiență care îl duce până la prăbușire. Un lacom trăiește în lumea lui proprie, aiurează și exagerează despre orice. Nu stă liniștit. El vrea să domine totul, să înghită totul – așa cum Locuința morților înghite orice viață. Comparația aceasta este foarte interesantă. Moartea spirituală nu este locul în care poftele mor: moartea este locul unde poftele sunt extrem de degradate și nu se satură niciodată. În sine moartea nu se poate opri, este nesătulă, de neoprit și mereu dorește să înghită alți oameni, alte civilizații. Dumnezeu, în creație, are o zi de satisfacție, de contemplare și de odihnă. Moartea și cei răi, Satan în primul rând, nu se pot opri niciodată, chiar dacă știu că mai este puțin

timp la dispoziție. Moartea poate fi oprită doar de mântuire și de judecată, de învierea și de domnia lui Hristos.

Așa este și cel mândru, nesățios ca moartea. Moartea nu are limite și nu le acceptă. De aceea, nu există decât un singur sfârșit pentru moarte: moartea însăși. Cu moartea călcând peste moarte, Hristos, prin jertfă și înviere a învins moartea.

Armata haldee este asemănată, așadar, cu moartea care vrea să înghită toate popoarele. Într-un fel, imaginea pare desprinsă dintr-un tablou despre Antihrist. Habacuc formulează cinci vaiuri pentru acești haldei - babilonieni, cinci vaiuri sau vaiete adresate păgânismului violent și semeț, care se pot referi chiar la domnia lui Antihrist, într-un anume sens. Toate se referă la caracterul lacom, violent și depravat al conducătorilor păgâni.

1. Vaietul asupra ctitorului de imperii violente (6-8)

Există o pedeapsă care vine ca reacție din partea celor jefuiți. Cine ridică sabia, spunea Domnul, de sabie va pieri. Cine distruge și batjocorește, va fi confruntat cu distrugere și batjocură. Popoarele asuprite se vor întoarce împotriva asupritorilor lor. Cei nedreptățiți se vor ridica împotriva dictatorilor. Aceasta este soarta pregătită și pentru haldei, spune Habacuc. Ucigașul și vărsătorul de sânge vor fi pedepsiți. Dreptatea prin reacție sau revoltă față de asupritorii este o lege sau un instinct lăsat de Domnul în sufletul și comportamentul omenirii. În mod deosebit, pasajul pare să se refere și la descoperirea și acuzarea lui Antihrist și a poftelor sale nesățioase de putere.

2. Vaietul asupra asupritorului care exploatează popoarele (9-11)

Al doilea vai este o jeluire pentru cel care adoptă violența ca mijloc de clădire a vieții și a carierei, a „cuibului” său. Există un gen de răufăcători care îi lovesc pe ceilalți, îi exploatează nemilos, în vreme ce își zidesc cu drag propriul cămin, în siguranță. Ei încearcă să își asigure pace, belșug și dezvoltare acasă, dar le construiesc pe nefericirea altora (v.9). Aceasta este o mare rușine care se va întoarce împotriva casei aceleia (v.10). Investițiile lor în ziduri cu grinzi puternice de lemn și cu pietre masive și durabile în temelie, îi vor acuza în mod direct că sunt oameni necinstiți și asupritori, plini de mândrie (v. 11).

3. Vaietul asupra marilor stăpâni de sclavi, care fură libertățile (12-14)

Atât la nivel național cât și individual, această regulă funcționează foarte eficient. Nu există succes durabil când îți construiești puterea pe nelegiuiri și violență. Nu poți zidi cetăți bazat pe înrobirea și suferința

altora. Din păcate, așa au stat lucrurile cu Ninive, la asirieni (la Naum) și cu Babilonul, la haldei (la Habacuc). Astfel de planuri și stiluri de viață sunt destinate focului și pieirii (v. 13). Această jeluire se încheie cu un verset celebru despre viitorul restaurat al omenirii. În vremea aceea: „pământul va fi plin de cunoștința slavei Domnului ca fundul mării de apele care-l acoperă.” (v. 14). Dumnezeu are în plan o zi când legile sale și dreptatea sa, și cunoașterea de Dumnezeu, vor umple toate inimile, toate mințile, toate comunitățile lumii, așa cum apa acopere toate adâncimile oceanelor, tot fundul mării.

4. Vaietul asupra celor ce încurajează la desfrânare și lux depravat (15-17)

Stăpânirea bazată pe violență și dominare se folosește adesea de invitația de a trăi în lux și desfrâu. Pe deoparte, cei bogăți își permit astfel de viață, iar în cadrul dictaturilor și a societăților orientate spre satisfacții facile, televiziunile mențin populația într-o stare de dependență și defetism moral față de dorințe și poftes, prin încurajări la o astfel de viață și la o etică joasă, fără valori înalte. Disiparea sau împrăștierea energiei în exces și desfrâu duce la dependențe diverse și lipsa de disciplină, de pregătire pentru lucrurile importante din viață.

Versetul 15 pare desprins din cartea Proverbe: „Vai de cel ce dă aproapelui său să bea, vai de tine care îi torni băutură spumoasă și-l amețești ca să-i vezi goliciunea!” (ca să vezi cum își pierde auto-controlul și se expune în public). Beția și dezgolirea funcționează adesea, în Biblie, ca pedepse din partea Domnului (v. 16). Prin excesul lor va veni de la Domnul și pedeapsa asupra robilor și celor desfrânați. Stricarea unui popor nu vine doar prin jefuire și subjugare socială, ci și prin subjugare morală. Istorisirea despre încercările lui Iosif, vândut rob în casa lui Potifar, în Egipt, rămân un mare reper moral pentru noi. Iosif refuză să aibă mentalitatea de rob învins moral, etic, depravat de poftes și de hoție – căci aceasta era imaginea despre caracterul decăzut al robilor. El, chiar și în robie fizică, rămâne un om liber spiritual, credincios, sigur pe sine, sfânt (Gen. 39:7-23). Biserica lui Hristos trebuie să aibă un mesaj foarte clar în această privință.

5. Vaietul încurajării la idolatrie (18-20)

Ultima jelanie se referă la idolatrie. Aici Habacuc pare să mustre pe babilonienii idolatri, dar și pe israeliții care își puneau încredere în idoli. Chipul, turnat, lemnul cioplit și piatra sculptată, nu sunt dumnezei adevărați. Ei învață o credință flasă și nu au nici o putere de izbăvire (vv.18-19). Profeta ne aduce aminte de Isaia 40:18-23, 41:6-7. Versetul

20 spune clar că Dumnezeu singur este rege și domnește în Templul său cel sfânt, și toți trebuie să îi recunoască autoritatea.

Felul în care Habacuc vestește înfrângerea celor răi este încurajator. Răutatea lor însăși îi va dărâma, apoi va veni și răzbunarea oamenilor și, de asemenea, judecata lui Dumnezeu. Dumnezeu va face ca tot pământul să îl cunoască și să îl asculte, și toți vor prețui sfințenia și dreptatea, căci El va stăpâni cu putere.

APLICAȚII :

În ce privință se aseamănă mesajul lui Habacuc 3 cu mesajele lui Ezechiel și Isaia?

.....
 .....
 .....

În ce constă veghea lui Habacuc, ca străjer pentru poporul său?

.....
 .....
 .....

Care sunt avertizările celor cinci vaiete din Habacuc 2?

.....
 .....
 .....

Se poate aplica acest text și la vremurile contemporane? Dar la vremea conducerii lui Antihrist, înainte de venirea lui Hristos?

.....
 .....
 .....

Habacuc 3, Rugăciunea jeluirii și încrederea în Domnul

JUDECĂȚILE DOMNULUI ȘI ÎNCREDEREA CREDINCIOSULUI (1-3)

La întrebările și rugăciunile sale Habacuc a primit un răspuns clar de la Domnul: Israel va fi judecat pentru nedreptate și idolatrie, dar și năvălitorii și asupritorii săi vor fi judecați și pedepsiți. În final, gloria și împărăția Domnului va veni peste întregul pământ.

Astfel, ultimul capitol este numit „o rugăciune”, un psalm de jale, dar și de încredere totodată. În 3:1, Habacuc îi spune cu încredere Domnului „Însuflește-ți lucrarea, adu-ți aminte de îndurare!”. Da, Doamne, putem să ne rugăm și noi, intervin-o cu judecățile tale, și fă-ne parte și de îndurările tale!

Acestea sunt cele două fețe ale judecății lui Dumnezeu: severitate și bunătațe, judecată și îndurare. Păcatul omenirii și răzvrătirea ei sunt așa de grele încât nu pot scăpa nepedepsite. De aceea, Habacuc spune „Doamne, ne-a îngrozit ce ai vestit” dar spune și „însuflește-ți lucrarea în cursul anilor, Doamnel!” (v.2).

Profetul folosește de două ori expresia „în mijlocul” (v.2), care se poate traduce și „în parcursul (anilor)”, dar și „în mijlocul (lor)” – cu referire la un anumit context de acțiune sau legat de Templu (chivot), sau legat chiar de Ființa Sfintei Treimi. Unii teologi înțeleg că este vorba de trecerea anilor, alții înțeleg că lucrarea lui Dumnezeu este veșnică și deplină, implicând ambele testamente sau întreaga Ființă divină.

Pedepsele lui Dumnezeu se desfășoară în timp, dar Habacuc se roagă: „în mânia Ta, adu-Ți aminte de îndurările Tale!” Domnul păstrează pentru noi îndurările sale și ne va face parte de ele, pe deplin. Când te încrezi în Dumnezeu apare o anumită stabilitate a credinței pentru că vezi că lucrarea Domnului se desfășoară suveran, puternic, continuu, de-a lungul timpului și El iese victorios în toate.

Habacuc vede că gloria Domnului este aceeași cu cea arătată pe muntele Sinai (în Teman, lângă munții Paran), la darea Legii, și că această glorie va lumina nu doar pe Israel și Iuda, ci întregul pământ (v.3a), chiar tot universul creat. Psalmul lui Habacuc se oprește un pic aici și ne îndeamnă să cugetăm și să constatăm forța caracterului sfânt a lui Dumnezeu, gloria lui, suveranitatea lui, și să nădăjduim în bunătața și soluțiile lui.

VENIREA DOMNULUI – INTRAREA ÎN SCENĂ A REGELUI (3-6)

Primul tablou al judecăților Domnului este prezentat ca în psalmi: Domnul vine, măreția lui umple cerurile, El este înconjurat cu lumină și ține în mână razele și fulgerele puterii lui. Această imagine o puteau înțelege și evreii și haldeii. Și aceștia aveau imagini asemănătoare despre Dumnezeu. În mod deosebit, haldeii și canaanenii îl prezentau pe zeii Baal sau Marduk ca niște zei cu fulgere în mână.

Pedeapsa lui Dumnezeu aduce molimă pe pământ, ca la Exod, și munții se cutremură (vv.5-6). „Cărările Domnului sunt veșnice”. Această descriere a pedepsirii asupritorilor se potrivește și căderii lui Antihrist. Autoritatea și puterea lui Dumnezeu peste pământ este deplină. Tabloul și vestea venirii lui sunt înțelese de toate popoarele. Căile veșnice ale sfințeniei lui Dumnezeu se întâlnesc cu răzvrătirea oamenilor în istorie, și El face dreptate. Judecata Domnului este de fapt o oprire a răutății, și o re-aducere a omenirii în lumea sfințeniei veșnice a Domnului. Este împlinirea mântuirii.

REAȚIILE POPOARELOR, JUDECATA DOMNULUI (7-12)

Apoi, Habacuc vede reacția popoarelor la venirea judecății Domnului. Din Etiopia (Cuș, Africa) până în Madian (Arabia, Orientul mijociu), toți locuitorii pustiului se cutremură. Sunt amintite aceleași două popoare reper, ca și în Naum: Etiopia și Madian. Vecinii lui Israel, probabil nebinevoitori față de evrei, se cutremură la venirea judecății Domnului. Aici poate fi cuprinsă și o privire în viitor, la ziua venirii Domnului.

Domnul nu vine să pedepsească pământul și apele, ci cu apele și cu pământul pedepsește oamenii asupritori și răzvrățiți față de El. Și apele adâncului, și munții, și pământul se cutremură, ca în zilele creației (o paralelă cu psalmul 24:2), sunt gata să intervină la porunca Domnului (vv. 8-9). La fel, și soarele și luna sunt gata să se oprească (v. 11, ca în experiența victoriei lui Iosua, în Ios. 10:12-13). Habacuc vede multe imagini care apar și în judecata celor răi, descrisă în cartea Apocalipsa (v.12). Popoarele sunt verificate și pedepsite de mânia Domnului (v.12).

Pe deoparte, această descriere ne arată că Domnul vorbește cu aceleași cuvinte și are același program, și în profeții din VT și în Apocalipsa. Pe de altă parte, acest psalm al lui Habacuc despre judecățile Domnului, ne arată tăria intervenției lui Dumnezeu în istorie.

INTERVENȚIE PENTRU POPORUL DOMNULUI (13-15)

Scopul clar al judecății lui Dumnezeu este izbăvirea celor credincioși din mâna asupritorilor violenți, necredincioși. Judecata nu este îndreptată

spre nimicirea omenirii, ci numai a sistemelor politice asupraitoare, ale împărăției nelegiuite. În v. 13, se arată că Domnul își izbăvește poporul său și pe Unsul său – adică pe Mesia – Hristos. Aici Habacuc rostește efectiv numele Mesia (Unsul), adică îl vede în viitor pe Hristos. În contextul strict apropiat, este probabil că Habacuc se gândește la Mesia – Unsul, ca Fiul al lui David. Dar exact aceasta este și Hristos – Fiul lui David.

Casa celui rău și corpul lui, de la picioare la cap, de la temelie la acoperiș, vor fi însă nimicite. Într-un fel cititorul își aduce aminte și de moartea lui Iuda, care s-a spânzurat de un copac și al cărui trup s-a despicat în două (FA 1:18-20). Așadar, Domnul își izbăvește Biserica și îl slăvește pe Hristos. Aici Habacuc, la fel ca în psalmi, indică din nou o „oprire” – sau secțiune specială pentru instrumentele muzicale – ori pentru slujirea de la Templu, ca să stăm și să ne imaginăm amploarea și forța judecăților Domnului.

Siguranța de sine a conducătorilor politici și militari necredincioși este spulberată. Cei care sperau să îl distrugă pe cel credincios, sunt ei înșiși nimiciți. Domnul vine din toate direcțiile și își supune toate părțile și elementele lumii: înălțimea cerurilor, vârfulurile munților, valurile mării (v.15). Haosul apelor și răzvrătirea lor încetează și liniștea stăpânirii Domnului îi ia locul.

RUGĂCIUNEA NĂDEJDII „CHIAR DACĂ” (16-19)

Rugăciunea „chiar dacă” de la sfârșitul capitolului, i-a inspirat la nădejde pe mulți creștini, de-a lungul istoriei. Habacuc este emoționat și nu poate privi liniștit la distrugerile și pedepsele care vor veni peste poporul său (v. 16). Dar, așa cum spune el în vv.17-18, „chiar dacă smochinul nu va înflori, vița nu va da niciun rod, rodul măslinului va lipsi, și câmpiile nu vor da hrană, oile vor pieri din staule, și nu vor mai fi boi în grajduri, eu tot mă voi bucura în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele!”. Dumnezeu nu este doar Dumnezeul pedepsirii și judecății, El este și Dumnezeul mântuirii. Când te uiți la mântuirea Domnului, te bucuri. Nu este un text ușor de citit, dar este o rugăciune a încrederii pe care Habacuc ne-o propune și nouă, implicit. Cine are ultimul cuvânt și care este realitatea ultimă, care rămâne în veci? Domnul are ultimul cuvânt, și mântuirea veșnică este ultima realitate.

Finalul din v.19 ne aduce aminte de psalmul 18:33-34: „Domnul Dumnezeul este tăria mea; El îmi face picioarele ca ale cerbilor și mă face să merg pe înălțimile mele.” Habacuc se folosește astfel de declarația

regelui David, făcută atunci când Domnul l-a scăpat de toți vrăjmașii și de toate atacurile lui Saul, prigonitorul său. Experiența lui David devine, astfel, încă o dată, un model pentru toți credincioșii. Da, va veni ziua când vom recita cu toți versetele 19-20. Domnul s-a îngrijit ca experiențele din trecut să fie subiecte de încredere pentru noi în prezent, și pentru viitor. La fel este și profeția lui Habacuc despre istoria lui Israel.

APLICAȚII :

De ce Habacuc îndrăznește să aștepte cu încredere judecățile lui Dumnezeu?

.....
 .....
 .....

Cum vede Habacuc imaginea venirii Domnului? Cum se face că descrierea lui putea fi înțeleasă și de evrei și de păgâni?

.....
 .....
 .....

Poate un creștin să se roage rugăciunea „chiar dacă” a lui Habacuc?

.....
 .....
 .....

Arătați în ce fel experiența lui David din ps. 18:33-34 poate fi și experiența noastră, conform citatului folosit de Habacuc 3:19-20.

.....
 .....
 .....